

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
VINCENT GALEA**

Seduta tat-23 ta' Settembru, 2013

Talba Numru. 833/2012

Alfred Xerxen

Vs

Josephine Debattista

It-Tribunal,

Ra t-talba tar-rikorrenti mressqa fil-21 ta' Dicembru, 2012 u li permezz taghha talab lill-intimata thallsu s-somma ta' elf u tlett mitt euro [€1,300] u dan wara li ppremetta hekk:

“Illi fit-3 ta' Settembru, 2012 sehhet maltempata f'Malta u kif muri fl-incident report li ppreparaw l-ufficjali mill-Ghassa tal-Pulizija tal-Imsida (Dok A) jidher li minhabba traskuraġni tieghek inqerdet ghal kollox il-vettura tat-tip Nissan Micra bin-numru ta' registrazzjoni EAH-404 proprjeta tal-attur li tiswa elf u tlett mitt euro (€1300) meta waqa hajt ta' ġnien li huwa parti minn bini f'Misrah il-Barrieri, Msida, proprjetà immobiljari tieghek u li dan l-

Kopja Informali ta' Sentenza

incident seta jiġi evitat li kieku saret manutenzjoni adegwata fuq dan il-hajt. Illi minkejja l-ittra bonarja datata 23 ta' Novembru 2012 (Dok B) inti bqajt inadempjenti.

Ghaldaqstant l-attur jitlob lil dan it-Tribunal jordna lill-konvenuta thallas lill-attur is-somma ta' elf u tlett mitt euro (€1,300).

Bl-ispejjez”.

Ra **r-risposta tal-intimata** u li permezz taghha hija rispondiet hekk ghat-talba tar-rikorrenti:

“Illi preliminarjament l-azzjoni odjerna hija ntempestiva stante li r-rikorrent ghandu rimedji ohra legali sabiex ssodisfa l-allegazzjonijiet tieghu, liema rimedji ma ġewx adottati u b'hekk l-azzjoni odjerna ghandha tiġi ddikjarata nulla;

Illi minghajr preġudizzju ghas-suespost, preliminarjament jiġi sottomess illi l-kawza odjerna m'hijiex integra stante li l-hajt mertu tar-rikors promotur huwa kompropjeta bejn l-eredi ta' John u Antonia Debattista u bejn sid il-propjeta aggjacenti bl-isem ta' Cactus House, Triq Villambrosa, Hamrun, liema proprjetarji m'humix imsejhin f'din il-kawza;

Illi minghajr preġudizzju ghas-suespost, fil-mertu jinghad illi t-talbiet attriċi huma nfondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt stante li l-incident de quo sehħ unikament minhabba nuqqas ta' hsieb u negligenza grossolana tar-rikorrent;

Illi l-hajt mertu dan din il-kawza kien mibni skont l-arti u s-sengha u mantenuti fi stat tajjeb u d-danni sofferti mir-rikorrent huma riżultat ta' kaz force majeure, liema force majeure ma tistax tiġi attribwita ghal xi nuqqas da parti ta' l-intimata;

Illi l-ammont pretiz mir-rikorrent m'huwiex dovut;

Salv ecċezzjonijiet ohra ulterjuri jekk ikun il-kaz;”;

Kopja Informali ta' Sentenza

Ra l-verbal datat 23 ta' Jannar, 2013 fejn it-Tribunal stieden lill-partijiet sabiex jittrattaw dwar il-kwistjoni tan-nuqqas ta' kompetenza o meno tieghu li jiddeċiedi dan il-kaz.

Ra l-verbal tas-6 ta' Mejju, 2013 fejn il-kawza thalliet ghal lum ghas-sentenza fuq din il-kwistjoni;

Semgha' x-xhieda;

Ra l-atti;

Ikkunsidra:-

1. Permezz ta' din it-Talba, rikorrenti qieghed jitlob lill-intimata thallsu s-somma ta' €1,300 talli l-vettura tieghu tat-tip Nissan Micra inqerdet ghal kollox fit-3 ta' Settembru, 2012 meta waqa hajt ta' ġnien li huwa parti minn bini f'Misrah il-Barrieri, Msida, proprjeta immobiljari tal-intimata minhabba maltempata li sehhet. Ir-rikorrenti jkompli jghid li dan l-incident seta jiġi evitat li kieku saret manutenzjoni adegwata fuq dan il-hajt. L-intimata tirrespingi dak allegat mir-rikorrenti billi tghid li l-azzjoni odjerna hija ntempestiva stante li r-rikorrenti ghandu rimedji ohra legali sabiex jissodisfa l-allegazzjonijiet tieghu, liema rimedji ma ġewx adottati u b'hekk l-azzjoni odjerna ghandha tiġi ddikjarata nulla. Izzid tghid li l-gudizzju mhux integra stante li l-hajt mertu tar-rikors promotur huwa kompropjeta bejn l-eredi ta' John u Antonia Debattista u bejn sid il-propjeta aggjacenti bl-isem ta' Cactus House, Triq Villambrosa, Hamrun, liema proprjetarji m'humix imsejhin f'din il-kawza. Imbagħad timputa l-htija għal dan l-incident fuq ir-rikorrenti meta tghid li l-incident de quo sehħ unikament minhabba nuqqas ta' hsieb u negliġenza grossolana tar-rikorrent u li l-hajt mertu dan din il-kawza kien mibni skont l-arti u s-sengħa u mantenut fi stat tajjeb u d-danni sofferti mir-rikorrenti huma riżultat ta' kaz ta' force majeure, liema force majeure ma tistax tiġi attribwita għal xi nuqqas da parti tagħha. Finalment tghid li l-ammont pretiz mir-rikorrent m'huwix dovut;

2. Illi din is-sentenza tirrigward biss l-kwistjoni tal-kompetenza ta' dan it-Tribunal hekk kif din il-kwistjoni giet imqanqal mit-Tribunal skond il-verbal tat-23 ta' Jannar, 2013.

Ikkunsidra;

3. L-ewwel u qabel kollox, it-Tribunal irid jiddeciedi jekk il-kaz in ezami jaqax taht il-gurisdizzjoni tieghu l-ghaliex jekk dan ma huwiex il-kaz, huwa irid jiddikjara lilu nnifsu bhala mhux kompetenti li jiggudika l-materja taht ezami. Din l-eccezzjoni tista titqajjem *mate proprio* mit-Tribunal¹. F'dan ir-rigward jinghad li fis-sistema guridika taghna *l-inkompetenza hi sollevabbli "ex officio" meta ghar-raguni ta' materja tal-kawza ma tkunx ta' kompetenza tat-tribunal adit*². *Dan ghar-raguni illi l-kompetenza razione materia hi ta' ordni pubbliku*³ u din allura lanqas tista' titwarrab bi ftehim bejn il-partijiet⁴.

4. B'hekk it-Tribunal huwa fid-dmir li *ex officio* jissollewa l-kwistjoni dwar il-gurisdizzjoni tieghu li jisma' u jiddetermina dan il-kaz, u ghalhekk ghandu jghaddi biex jaghti decizjoni fir-rigward.

Ikkunsidra ulterjorment;

¹ Ara artikolu 774 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

² **Emmanuele Vella v. Raffaella Barbara**, Appell Civili, 31 ta' Mejju 1957; **Patrick Gixti Soler v. Vincent Sultana**, Appell Civili, 27 ta' Marzu 1981);

³ Vol. XXIX pII p468;

⁴ **Carmelo Degiorgio noe v. George Farrugia**, Appell Civili, 8 ta' Mejju 1981; **John Spiteri et v. Stephanie Spiteri pro et noe**, Appell Civili Nru. 23/99 deciza mill-Bord li Jirregola l-Kera fit-12 ta' Dicembru 2001 u kkonfermata mill-Qorti ta' l-Appell fl-20 ta' Ottubru 2003, **Sea Services Limited v. Paul Aquilina**, Citaz. Nru. 539/00 deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-12 ta' Dicembru 2001 u **Joe Borg Olivier pro et noe v. Il-Ministru ta' l-Edukazzjoni, Xoghol u Familja**, Rik. Nru. 79/11, sentenza parzjali moghtija mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva fis-26 ta' Settembru 2011;

5. L-Att dwar l-Arbitragg (Kap. 387) jistipula hekk fir-raba skeda tieghu:

“Arbitragġ Mandatorju

It-tilwimiet hawn iżjed 'l isfel imsemmija fit-Taqsima A għandhom jiġu determinati b'arbitragġ u għandhom jittieħdu f'arbitragġ taħt ir-regoli msemmija fit-Taqsima B b'żieda ma' dawk ir-regoli li jistgħu jiġu maħruġa miċ-ċentru minn żmien għal żmien”.

6. Imbagħad insibu li l-paragrafu 1.2 tat-Taqsima A ta' din l-iskeda jitkellem dwar tilwimiet dwar it-Traffiku ta' vetturi bil-mutur.

“1.2 Tilwimiet dwar it-Traffiku ta' Vetturi bil-Mutur

Kull tilwima ċivili jew kummerċjali, li ma tkunx waħda li jkollha x'taqsam ma' talba għal danni għal ħsara fil-persuna, li tkun tilwima li toriġina minn:

(a) kolliżjoni bejn vetturi, jew

(b) ħsara involontarja fil-proprietà li tinvolvi l-vetturi, jew

(ċ) talba b'hal dik kontra assigurator awtorizzat, kumpannija assiguratrici fuq il-ħajja, *underwriter* approvat mill-Ministru responsabbli għat-trasport jew persuna oħra li skont l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta' Vetturi tal-Mutur għar-Riskji ta' Terzi Persuni (Kap. 104) jew xi polza ta' assicurazzjoni, tista' tkun responsabbli dwarha, u

(d) li l-valur tagħha ma jkunx jeċċedi l-ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€11,646.87c)”.

7. Dan ifisser li l-Qrati Ordinarji għandhom il-kompetenza esklussiva dwar tilwim li jkollu x'jaqsam ma talba għal danni għal ħsara fil-persuna. L-istess haġa għall-tilwimiet li jkunu jeċċedu l-ammont ta' €11,646.87c.

8. Il-kwistjoni u d-diffikulta li qeghda tinholoq u ghada ma gietx risolta b'mod definittiv u awtorevoli sabiex jiġi mxejjen kull dubbju dwar liema huwa l-organu ġudizzjarju aditt mill-kompetenza hija dwar it-tip ta' kawżi l-oħra li talvolta jistghu jiġu ntavolati. Il-mistoqsija ovvja hija: Fejn ghandhom jiġu ntavolati dawn it-tip ta' kawżi. Quddiem il-Qrati Ordinarji jew inkellha quddiem ic-Centru Malti għall-Arbitragg?

9. Il-ligi (Ir-Raba Skeda tal-Kap. 387) tghid li kull tilwima ċivili jew kummerċjali li tkun tilwima li toriġina minn

(a) kolliżjoni bejn vetturi, jew

(b) ħsara involontarja fil-proprietà li tinvolvi l-vetturi, jew

(ċ) talba b'hal dik kontra assiguratatur awtorizzat, kumpannija assiguratrici fuq il-ħajja, *underwriter* approvat mill-Ministru responsabbli għat-trasport jew persuna oħra li skont l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta' Vetturi tal-Mutur għar-Riskji ta' Terzi Persuni (Kap. 104) jew xi polza ta' assigurarazzjoni, tista' tkun responsabbli dwarha, u

(d) li l-valur tagħha ma jkunx jeċċedi l-ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€11,646.87c)

huma mhollija għal gurdizzjoni ta-Centru Malti għall-Arbitragg.

10. It-Tribunal għamel studju dwar is-sentenzi li inghataw sa issa fuq dan is-suggett u seta jara li hemm tlett sitwazzjonijiet li gew eżaminati. Dawn huma maqsumin hekk:

A) Traffic Related Incidents

Dan huwa l-iktar kaz ovvju. Kull inċident li jsehh waqt li żewġ vetturi jkunu qeghdin jinstaqu u basta li l-valur jkun inqas minn €11,646.87c huwa kompetenti c-Centru Malti

ghall-Arbitragg. Hekk per eżempju, f'din il-kategorija nsibu s-segwenti sentenzi tal-Qrati taghna.

i. **Raymond Mifsud vs John Cauchi**⁵ – Qorti tal-Magistrati (Malta) (CSH) deċiża fl-24 ta' April, 2013. Mhux appellata;

Il-Qrati Ordinarji, f'dawn il-kazijiet kollha ddeklina li jeżerċitaw il-gurisdizzjoni taghom l-ghaliex dawn il-kawzi kienu jaqghu kollha fil-gurisdizzjoni ta-Centru Malti ghall-Arbitragg.

B) Non-Traffic Related Incidents/Ohrajn

i. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Maurice Scifo Diamantino et**⁶ – TTZ (KPS) deċiża fil-5 ta' Marzu, 2013. Dan kien kaz fejn l-intimati ma ghamlux *claim* skond il-Kap. 104 u s-socjeta rikorrenti pprocediet kontrihom talli kisru l-polza ta' l-assikurazzjoni. Sakemm giet deċiża din il-kawza mit-Tribunal ma kien hemm l-ebda deċiżjoni mill-Arbitragg dwar minn kien responsabbli ghall-incident de quo. Is-socjeta rikorrenti assumiet ir-responsabbilita ghall-akkadut u hallset lit-terz ghal-hsarat ikkawżati mill-assigurat taghha. It-Tribunal qal li biex jara jekk din il-polza inkisritx jew le, huwa bilfors ikollu jidhol dwar minn kien jahti ghal incident li sehh bejn żewġ vetturi. It-Tribunal f'dan il-kaz iddeklina milli jiddeċiedi dan il-kaz l-ghaliex ma kellhux gurisdizzjoni. Mhux appellata.

ii. **GasanMamo Insurance Limited vs Alexander Jan Edward Van Reeven et**⁷ - Prim' Awla (LFS) deciza 11 ta' Frar, 2013. F'dan il-kaz, diga kien hemm zewg decizjonijiet mic- Centru Malti ghall-Arbitragg fuq l-incident awtomobilistiku li sehh. Is-socjeta rikorrenti pprocediet kontra l-intimati fejn talbet lil Qorti sabiex tiddikjara li l-intimati kisru t-termini u obligazzjonijiet tal-polza ta' l-assikurazzjoni. L-intimata qalet li hija diga kienet giet mehlusa mill-harsien tal-gudizzju u ghalhekk il-Qorti ma

⁵ Avviz Nru. 14/2013

⁶ Talba Nru. 888/2011

⁷ Rik. Mah. Nru. 1174/2011

setatx tidhol f'din il-materja. Il-Prim' Awla irriteniet li hija kompetenti li tisma l-kaz minkejja.

iii. **Francesco Azzopardi vs Monica Gatt**⁸ – TTZ (KM) deciza fl-14 ta' Frar, 2013. Dan kien kaz fejn vettura waqt li kienet qeghda tinstaq, intlaqtet minn žiemel. It-Tribunal qal li huwa kompetenti li jiddeċiedi dan il-kaz. Sentenza preliminari li mhux appellata⁹.

iv. **Gasamamo Insurance Limited et vs Kunsill Lokali Qormi**¹⁰ – TTZ (GB) deciza 12 ta' Dicembru, 2012. Dan kien kaz fejn ir-rikorrenti fittex lill-Kunsill intimat ghad-danni ta' hsharat ikkaġunati fil-vettura tieghu konsegwenza ta' hofra li kien hemm fit-triq li taqa tah tir-responsabbilita tal-Kunsill intimat. It-Tribunal f'dan il-kaz iddeklina milli jiddeċiedi dan il-kaz l-ghaliex ma kellhux għurisdizzjoni. Mhux appellata.

v. **Emmanuel Falzon vs Pietru Pawl Busuttil noe et**¹¹ – TTZ (YMS) deciza 1 ta' Novembru, 2012. F'dan il-kaz, ir-rikorrenti fittex lill-intimati għall-hsharat li huwa sofra fil-vettura tieghu minhabba hshara fi triq. It-Tribunal sab lill-intimati responsabbli għal dawn il-hsharat sofferti fil-vettura tar-rikorrenti¹². Appellata.

vi. **Kevin Micallef vs Gasamamo Insurance Limited et**¹³ – Qorti tal-Magistrati (Malta) (CSH) deciza 14 ta' Novembru, 2012. Dan kien kaz ta' vettura ipparkjata li ntlaqtet minn vettura li kienet qeghda tinstaq. Il-Qorti iddeklinat milli tiddeċiedi dan il-kaz l-ghaliex ma kellhux għurisdizzjoni¹⁴. Appellata.

⁸ Talba Nru. 33/2012

⁹ Għad jista jsir appell mis-sentenza finali fuq dan il-punt ukoll.

¹⁰ Talba Nru. 332/2012

¹¹ Talba Nru. 345/2010

¹² Ara f'dan is-sens **Anthony Mercieca vs Kunsill Lokali Zebbug Ghawdex** – TTZ (GB) deciza fit-18 ta' Mejju, 2012 – Talba Nru. 34/2010 u **Quentin Tanti vs L-Awtorita għat-Trasport f'Malta** – TTZ (GB) deciza fis-27 ta' Jannar, 2012 (Talba Nru. 70/2007).

¹³ Avviz Nru. 357/2011

¹⁴ B'mod kuntrarju, fis-sentenza **Raymond Buttigieg vs Roderick Farrugia** – TTZ (VGD) deciza fl-24 ta' Frar, 2012 (Talba Nru. 341/2010) gie deciz li t-Tribunal għandu għurisdizzjoni.

vii. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Anthony Agius et**¹⁵ – TTZ (GB) deciza 9 ta' Novembru, 2012. Is-socjeta rikorrenti fittxet lill-intimati ghal hlas ta' *claim* li huma ma ghamlux meta effettivament kellhom jaghmlu l-istess *claim*. Sadanitant kienet lehqet inghatat decizjoni mic-Centru Malti ghall-Arbitragg fuq ir-responsabbilita dwar l-incident awtomobilistiku li kien sehh bejn il-vettura ta' l-intimat u terzi. It-Tribunal qal li ghandu kompetenza li jiddeciedi dwar dan il-kaz¹⁶.

viii. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Joseph Aquilina**¹⁷ – TTZ (GB) deciza fit-30 ta' Marzu, 2012. Is-socjeta rikorrenti fittxet lill-intimati ghall-hlas tad-danni minnha sofferti meta hija kellha thallas ghal hsrat li soffriet vettura ta' terzi f'incident awtomobilistiku wara decizjoni mic-Centru Malti ghall-Arbitragg. L-intimat kellhu ghoxrin sena u allura ma kienx kopert b'polza ta' l-assikurazzjoni fuq din il-vettura. Ghalhekk is-socjeta rikorrenti qalet li inkissru l-kundizzjonijiet u t-termini tal-polza ta' l-assikurazzjoni. It-Tribunal sab lill-intimat hati ta' dan il-ksur u ordnalu jhallas id-danni lis-socjeta rikorrenti. Appellata.

ix. **Fogg Insurance Agencies Limited et vs Segretarju Ezekuttiv tal-Kunsill Lokali Gzira**¹⁸ – Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri (RCP) deciza 16 ta' Ottubru, 2012. Is-socjeta rikorrenti fittxet lill-Kunsill intimat ghad-danni u dan peress li sehh incident bejn zewg vetturi, ghal liema incident kien jahti l-istess Kunsill intimat peress li ma hax hsieb jaghmel senjaletika fit-toroq li huwa kien responsabbli minnhom. Il-Qorti ta' l-Appell qalet li l-Qrati ordinarji ma ghandhomx ġurisdizzjoni f'dan il-kaz.

x. **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri**¹⁹ – Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) (RCP) deciza 19 ta' April, 2012. L-intimat kien kera karozza minghand ir-rikorrenti u

¹⁵ Talba Nru. 51/2011

¹⁶ Ara ukoll f'dan is-sens **Fogg Insurance Agencies Limited vs Angelo Tanti** – TTZ (VG) deciza fis-6 ta' Gunju, 2012 – Talba Nru. 557/2011 u **MiddleSea Insurance p.l.c. vs Clayton Portelli et** – TTZ (GB) deciza fit-28 ta' Ottubru, 2010 (Talba Nru. 403/2010);

¹⁷ Talba Nru. 1718/2010;

¹⁸ Appell Nru. 411/2011;

¹⁹ Appell Nru. 40/2011;

waqt li din kienet fil-pussess tieghu u kien qieghed isuqha, ikkawzalha l-hsarat. Il-Qorti ta' l-Appell qalet li l-Qrati ordinarji ma ghandhomx ġurisdizzjoni f'dan il-kaz.

xi. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Silvio Attard**²⁰ – TTZ (VGD) deciza fl-24 ta' Frar, 2012. L-intimat b'atti doluzi ghamel hsarat fuq vettura li kienet miexja. It-Tribunal qal li huwa ghandu ġurisdizzjoni biex jisma l-kaz. Din is-sentenza preliminari ma hijjex appellata²¹.

xii. **MiddleSea Insurance p.l.c. et vs Gevimida Limited**²² – Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) (PS) deciza fit-23 ta' Ottubru, 2009. Din il-kawza kienet tikkonċerna kollass ta' hajt fuq vettura pparkeggjata. Il-Qorti ta' l-Appell qalet li c-Centru Malti ghall-Arbitragg mhux kompetenti, iżda hija l-Qorti Ordinarja li hija kompetenti.

11. F'aktar dettal, u fiz-zewg sentenzi l-aktar li jiġu citati f'dawn it-tip ta' kawzi:

a) Fis-sentenza **Middlesea Insurance plc et vs Gevimida Limited**, fuq citata, l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) qalet hekk:

“3. Fil-fehma ta' din il-Qorti, il-ligi kif inhi, rettament interpretata, ma ssostnix il-pretensjoni ta' l-appellanti. Ictu oculi, mill-istess intestazzjoni tas-subagrafu 1.2, il-kontroversja li l-legislatur jirrizerva b'mod mandatorju lill-Arbitragg huma dawk li ghandhom rapport kazwali ma' incidenti ta' traffiku li jikkagunaw dannu materjali fl-istess vetturi jew fil-propjeta ta' terzi b'effett tat-tamponament f'dik l-istess propjeta minn vettura jew vetturi ko-involti f'dak l-istess incident stradali. Il-kaz tat-tigrif ta' hajt fuq vettura stazzjonarja minghajr dik il-konnessjoni mhix wiehed minn dawn. Sewwa ghalhekk irraguna t-Tribunal illi **dak ikkontemplat mill-ligi hija hsara kagonata bl-intervent ta' vettura u mhux hsara li tista ssehh fuq**

²⁰ Talba Nru. 662/2010;

²¹ Ghad jista jsir appell mis-sentenza finali fuq dan il-punt ukoll.

²² Appell Nru. 13/2009;

vettura, hi x'inh i-fonti taghha” (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

b) Fil-kawza **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri**, fuq citata, l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri), kif diversament ippreseduta, qalet hekk:

“Illi din il-Qorti thoss li l-kliem tal-Ligi huwa car fis-sens li **fejn hemm hsara fuq proprjeta li tikkonsisti f'vettura u liema hsara qed jigi allegat li giet ikkawzata involontarjament mela allura tali mertu huwa suggett ghall-arbitragg mandatarju** skond id-disposizzjonijiet tal-artikolu 1.2 (b) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387 **u dan stante li tali disposizzjonijiet mhux limitati biss ghall-hsara ikkawzata fil-vetturi kawza ta' kollizzjoni bejn tnejn jew aktar**, li huwa kopert bl-artikolu 1.2 (a) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387, **izda wkoll ghall-hsara fil-proprjeta li tikkonsisti f'vettura mbasta kkawzata b'mod involontarju** u dan kif indikat proprju fl-artikolu 1.2 (b) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387 (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

Illi ghal din il-Qorti l-kliem stess tal-Ligi huwa car fih innifsu u ma hemmx bzonn li tirreferi ghal xi att iehor hlief il-ligi stess u la darba l-kliem stess huwa car, mela allura ghandha tittiehed fis-sinifikat naturali taghha ut sic u xejn izjed. Ma hemmx dubju li **fl-imsemmi artikolu 1.2 (b) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387 ma hemmx riferenza ghall-kollizzjoni bejn zewg vetturi (kif hemm fl-artikolu 1.2 (a) u kull ma jirreferi l-imsemmi artikolu huwa li bizzjed ikun hemm hsara fi proprjeta li tikkonsisti f'vettura – l-element ta' kollizzjoni bejn vetturi mhux rikjest f'dan is-subartikolu, u ghalhekk hemm distinzjoni bejn l-artikolu 1.2 (a) u (b) tal-imsemmija Skeda**” (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

12. Il-punt li ghandu jigi dibattut mit-Tribunal huwa jekk hu ghandux il-gurisdizzjoni li jisma u jiddeciedi dan il-kaz

Kopja Informali ta' Sentenza

invista ta' dak li jghid il-Kapitolu 387 u cioe l-Att dwar l-Arbitragg.

13. Il-fatti ta' dan il-kaz odjern, skond ma jirriżultaw sa issa huma li:

i. Fit-3 ta' Settembru, 2012 ghal habta tat-tmienja ta' filghaxija (8.00p.m.) l-pulizija giet infurmata mir-rikorrenti li kien hemm hajt għewwa Misrah il-Barrieri li waqa fuq il-vettura tieghu tat-tip Nissan Micra bil-pjanca ta' registrazzjoni EAH-404;

ii. Il-pulizija kienu kellmu lil intimata li infurmathom li "... *about the wall in question in which same stated that the wall belong to her family and that she is going to take immediate action in order to repair the damaged wall*" (fol. 4);

14. Minn qari tal-gurisprudenza fuq riportata t-Tribunal jasal ghas-segwenti konkluzjoni:

i. **Il-kawza ta' l-incident awtomobilistiku x'kien?**
Jekk il-kawza ta' l-incident ma jkunx is-sewqan allura wiehed jista jghid li l-kawza ghal tali incident ma hijjex relatata mas-sewqan. Konsegwentement meta incident ikun sehh minhabba xi haġa li ma jkollhiex x'taqsam mas-sewqan, allura jkunu kompetenti l-Qrati Ordinarji.

ii. **Il-kawza ta' l-incident awtomobilistiku x'kien?**
Meta incident ikun sehh minhabba xi haġa relatat mas-sewqan, allura dak l-incident ikun relatat mas-sewqan u b'hekk ikun ic-Centru Malti għall-Arbitragg li jkun kompetenti.

15. Illi hija l-fehma konsiderata tat-Tribunal li f'dan il-kaz, il-posizzjoni korretta u applikabbli hija dik mehuda mill-Onorabbli Qorti ta' l-Appell fis-sentenza **Middlesea Insurance plc et vs Gevimida Limited** fuq citatat.

Kopja Informali ta' Sentenza

16. F'dan il-kaz kien hemm hajt li waqa fuq vettura u li r-rikorrenti qieghed jghid li dan l-incident sehh minhabba li ma saritx manutenzjoni adegwata fuq dan il-hajt. Ghalhekk ma hemm l-ebda kwistjoni dwar li l-incident fuq il-vettura huwa *traffic related*.

17. Ghalhekk, din il-kwistjoni odjerna giet intavolata korrettament quddiem dan it-Tribunal u konsegwentement it-Tribunal ghandu ġurisdizzjoni biex jisma dan il-kaz u qieghed jiddiferixxi t-talba gha

Spejjez riservati ghal ġudizzju finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----